

« نوراك پوردى ، كيم، صايبدا اورمىچى يىل
كېر مشرە، مدنى پېن آجۇنە رېمزاك كېلىمىدە
قىدىلارنى بېكىتمەلىرى رجا اولغۇر .»

نوراك پوردى

تائىرى : نوراك پوردى

مدىرى : آق چۈرە اوغلى يوسف

۳ ئىتىراپ اول ۱۳۲۹

صايب ۲

۳

أدرنه دن بروسه یه

۱

صاف بروسه نك يشیل طاغی یماجنده کی بو سس سز ، یاری خراب اوده ،
یاتاجق بر شیلته ، اوتوراجق بر صاندالیه ، ایصیناجق بر مانغال بولدیغ ایچین
کندی می نه قادار بختیار کورو یورم .

یاشادیغ بو پر شعر وسکون محیط ، آلام واضطرابی براز اولسون او یوتیور .
قارشیمده واسع ، رنگین بر افق : یوکسک ، قویو ، طاغلرله چوریلش ، شفتالی
چیچکلرینک پنبه یه ، یکی یاپراقلرک يشیله بویادقلری و هنوز یاپراقسز قواقلرک
سرت ، صاری قورو خطرله چیزدکلری کنیش بر اووا ! اووانک بهری
طرفده ، اوطوردیغ طاغک اتکنده کوز آلابیلدیکنه یاییلان ، صاغ و صولده کی
طاغلرله طیرمانان بر چوق قیرمیزی کیره میدلر ، رنگلی بنالر ، نادیده ، اوزون
لاهوئی منارلر ، و بوتون بونلرک اورته سنده رنگلی بویوک بر محفظه ایچنده
کوچوک ماوی بر الماس کبی محیطنه قاریشمقسزین ، اطرافنی قماشدیره رق ایچبه
وبدیغ ، پارلایان يشیل تر به .

کوک دره نك کندی نی طاشدن طاشه چارپان کریه ناک صولرینک انینی ،
چشمه مزک متمادی زمزمه سنه قاریشارق نیننی سویله یور و یوزنی بکا او دردلی ،
المی آیلری خاطر لاتیور .

سوکیلی أدرنه ده کی مینی مینی اویمدن آریلالی نه قادار اولدی عجباً؟ درت بش
آیمی یوقسه صاییسز سنه لر می ؟ اوقادار چوق کوردم وچکدم که ...
زوجم و اوغلمله ، بختیار و ممنون یاشایوردق . کونک برنده غدار حرب ،
سعادتیزی پارچالیویوردی .

فلا گتمک بویوککی درجه سنده متاتمی محافظه ایتمکه غیرت ایدیوردم . برتک
کوز یاشسز ، برتک شکایتسز زوجک حربه کیتدیکنی سیر ایتدم .
اونی بر دها کورمه مک قورقوسی ، بوتون یاقین احتمالیله قلبی آزه رکن ،

متصل، «اللهم، باری مملکتته فائده سی دوقونه بیلسه!» دیه دعا اید یوردیم. زیر
 سعادتن دها ما مقدس برشی وارد رکه، اونک اوکنده هیمز آکیلیمکه عجورز: وظیفه!
 آریلدیغمز دقیقه هیچ کوزمک اوکندن کیتمه یور: اوراده صرمرطاشلقده
 آرالق دوران قاینک یاننده، اوچز بلکه صوک دفعه اولارق برآراده ایدک.
 مدھش بر آغلامه احتیاجی اوچزکده بونا زلمزی صیقیوردی. قاخیزی ناصل
 وکیمه براقاجنی دوشونورکن، بن بوتون کچمش کونلری، بر دها دونمه چک
 اولان او کوزل کونلری خاطر لایوردیم. او شیمیدی قارشیمده ایدی، فقط
 شیمیدی، بلکه مؤبد آ یوق اولاجقدی. اوچان دقیقه لری طوتمق ایسته یوردیم.
 فقط سعادت آنلری برر رؤیا کولکک سندن باشقا بر شیمیدرکه طوتولایلسین؟
 او، اوغلنی بر کره دها کوکسند صیقدی، اورادن بکا دوندی و سیزی، دیدی،
 امانت ایدم چک طالعدن باشقا کیمسه یوق... صوک بر وداع، صوک بر نظر
 و چیقدی....

قایی اوستمز چکنجه یالکز قالدق. یالکز او اوده دکل، بوتون دنیاده
 کیمسه سز ایدک. عجب بر برمرزی بر دها کوره بیله جکمی ایدک؟..
 طیشاریده حرب شنلککرینک شماتلی ولوله سی سوقاقلری جینلاتیوردی.
 بن ایچریده دالغین و مایوس دیکلرکن، کوزلرم اوراده بچرمده دوران
 ساقسیلرده کی چیچکلره ایلیدیدی. خفیف روز کارک وزانیله متمادیاتر مشیورلردی.
 اونلری قاخر دیکمشدی. یوره کم او یله بر صیزلادی که. او غلمه باقدم ا اوده
 دوداقلرینی بوکمش، بوینونی ایکمش دورویوردی. بوتون قوتمله اوئی باغرمه
 باصدم: «یاوروم، باباجنک، وطنک خدمته کیتدی. انشاء الله شان و شرفله ده دونر.
 و او زمانه قادار سنک سوکیلی وارلنکه کندی حیاتی سپر قویه رق بن سنی
 محافظه ایدرم.»

..

قرق کلیسا بوزغونینک ایرته سی کونی ایدی. آدرنه دن بویوک بر مهاجرت
 باشلادی. بزده زوجک بعض آرقداشلرینک نصیحتی دیکله یه رک او قافله یه
 داخل اولدق.

اومزی و اشیالرمزی، هر شیمزی اللهه امانت ایدوب، یالکر مسعود آنلرمزک
خاطرملرینی یوکنه رک چیققدق، کیتدک. بزی، بر چوق مشکلاتله، حیوان قوقان
برفورغونه، چامورلر ایچینه یرلشدیردیلر. ادرنه کوزدن غائب اولدقجه، بختیار
برماضیدن آیریلدیغمزى حس ایدیوردق. تره نک دودوکی آجی، آجی خایقره رق
اسکی حیاته آغلادی. هرکسک دوداقلرنده عینی ساکت و اَلم سؤال واردی:
«عجبا ادرنه بی بردها نه زمان کوره جکر؟»

.*.*

یاربم، اوقانلی یول، او کوردیکمز قورقچ منظرملر، او وحشت!
قله لی بورغازی هنوز کچمشدک که کوزیمزه ایلك جدال صحنه سی کوزو کدی.
برقاچ یوز متره لک بر اراضینک اهل ایدیش و یاخود آتیش چاشیرلرله طولو
اولدوغنی تعجبله کوردک. بوکیرلی بیاضلقلر آراسنده بعضاً قیرمزی بر قوشاق
کوزه چارپیور، چاشیرلرک قاپامدقلری یرلرده انسان قانلری، یر یر یختیلانمش
دورو یوردی. بویلی بوینه اوزانمش جانسز ییچاره بیکیرلرک حسابی یوقدی.
اُنک دقلیمز زه چالیلقلر آراسنه باقامزى سویله نیجه هیمز او طرفه نظرلرمزی
دیکدک. اوخ او کوزمزه چارپان فجیعه! ایچ چاشیرلی بریسی، کوکسی پارچالانمش،
سونوک کوزلرینی دیکمش، مشتکی اولو نظریله صانکه بزدن امداد استیوردی.
تره ن آهسته یورودکجه اونک کورمه ین کوزی آلان بزی تعقیب ایدیورکی کدی.
طایانامادم، کوزلریمی قاپادم، وپک چوق آغلادم.

«بلغار اولوسی!» دیه عادتاً سونجلی برسس کوزیمی آچدیردی. باقدم، ایشه.
شمندوفر خطنک ایکی طرفنده باشلری کسپله رک کووده لرینک یاننه قونمش ایکی
انسان لشی واردی. قارشیده ده جزاسنی چکدکلری جنایت: ده وریش بر تره ن،
یادالانمش واغونلریله قوم اوسته اوزانمشدی. و بز یورودکجه داها بویله نلر،
نلر کورمدک!

کیجه سنی حالی برداغک اُتکنده کچردیکمز بر صباحدی. لوقوموتیفمزی اُکثریا
اولدینی کیی او کیجه ده عسکر طاشیا جق دیه کوتورمشلردی. عجبا نه زمان حرکت ایدم
بیلیر زده دوشونورکن، لوقوموتیفک بزه دوغروکلدیکنی کوردک. تره نک سیلان

وجودى بر كرمه صارصیلدى؛ اورادن تیتريمه يەرك قیوریلار قاوزون قویروغنى مەتادیا
بوكەرك يورومكە باشلادی. صباحك بیاض سیسلىرىنە بورون قورو حیالسز
قىرلر، صوۋق روزكارك، اسكلته بكمزمین یاپراقسز آناجلرك قورو خیشیلتیلىرى
آلتندە، متروك آغلیورلردی. اوزاقدن كان ملول بر بورو سى، همىزى پنجره مە
قوشدوردی.

اون دقیقه صوكر ا بر عسكر اردو كاھى صاقلاندىنى پوصودن، بردن برە فرق
اولونان عظمت وھیتلە چیقارق كوزلرمىزى سويندیردى، قلبىزمە قوت ویردى.
آرتیق مطمئن كوكسىز، افتخار و امیدلە قاباریوردی. انسان بر چوق زمان
كورمىكى برسودىكنى بولونجه ناصل آغلارسە، بزده اویلە مسرت یاشلىرى
دوكدك.

یوزلرجه قهوءەرنكى و بیاض چادیرلر آراسندە یالكر حرکتلىرىلە طوبراقدن
تفریق ایدیلن عسكرلرك مەتادى كیدوب کلیشلىرى، آت كیشنە ملرى، بوتون
بو حرکتلر، متروك كې دوران وطنمىزە حیات ویریور؛ وىزى دە اردو مەرك قوتنە
دائر بویوك و صارصیلماز بر امید و امنیتلە چیرىندیر یوردی. همىز آرتیق نىكین
اولمشدق: خیالمدە بو بویوك اردونك ییقىجى، ازیجى یوروشىنى، دشمنە یىلدىرم
كې چارپىشنى كورویوردم؛ اوبونالتىجى، اولدوروجى محشرده، كورلە یەن طوب
كورولتیلرى، هیچ طورمەدن اوتن قورشون ویزىلتیلرى آراسندە یاغمور كې یاغان
آتشلى دمیرلر، زھیرلى آتشلر آلتندە باروت، دومان قوقولرى ایچندە عسكرلرمىز،
اینجه نحیف، فقط دائما اوكدە قوشان ضابطلرىنك آرقاسندە، آلهو یوسكوردن
برر آرسلان كې دشمنە صالدىریورلر، اونلرى ایتەرك ازمەرك، قاجیرتارق،
دائما داھا ایلرى، دائما داھا یوقارى جیقیورلردی.

آه، مكر اك مقدس امیدم، بررؤیا اولاجقمش...

آرتیق ھې اردو كاھلر آراسندن كچیوردق. بعضاً اونلرى بزم لوقوموتىنى
بكلەین بر ترمە یرلشمش بولوردق. شرقى سويلە يەرك، كولەرك بزم تقرىمىزى
سلاملاردیلر. بعضاً چادیرلرىنى يكى بر قرار كاھە قوردقلىرىنى كوروردك.

امر صدالری آراسنده اونلرک او آلیشقین ، بجرکلی متادی فعالیتلرینه حیران حیران باقاردم .

«آئه، بابامده بوراده می؟..» او غلمک بوینونی بوکه رک صور دینی . بوسؤال ، نیمده هپ بئیمی یورو یوردی .

برکون دور دوغمز بر استاسیونک یاننده خسته خانه یه تحویل ایدیلش بر اوفق قله کوردک . خسته لرک براز آییشمشلری ، باشلری و یاخود قوللری بم بیاض بزلرله صاریلی جامک آرقاسندن باقیورلردی . بیاض اوکلکلی بردو قورله بز خسته باقیجیسی قاپنک اوکنده کی تحته قنابه یه اوطورمش دیکله نیورلردی . اوتهدن کان بر بیغین عسکرلر نظر دقتمزی جلب ایتدی .

دو قور و معاونی همان آیاغه قالدیلر . کنلر یاقلاشنجه اوچ عسکرک قیر مزیلی بر یورغان ایچنده باغین بر خسته طاشیدقلرینی کوردک . او ائنده نهایتسز بر تائرله او زواللی عسکره آجیرکن ، بردن او تائرم چیرکین بر خود بیینی یه تحویل ایدرک یوره کی پارچالادی : — صاقین بو خسته فاخر اولماسین؟ مدهش بر قورقو ایله متصل خسته نک یوزینی کورمه چالیشیورم . یا او ایسه ؟ ایشته صاب صاری بر چهره ، فقط خطوطنی تفریق قابل اولیورکه ! .. عجیبا اومی ؟ آراده بو حسدن محجوب کندی کندی تکدیر ایدیوردم : بن نه قنایم . غوغاده یالکز نیم فاخر می وار؟ بوراده کی عسکرلرک هپسیده عائله صاحبی ، هپسی بابا وقوجه ، هپسی آنا یاوروسی ! آه اوت ، سونن صایسز اولر ، او آغلایان ، ایکله یین زواللی قادینلر ! فقط یینه عینی خودین حشله مجادله یه باشلایورم : زوجم اینجه اوزون بویله ، عظمتلی ، کوزل ، اسمر باشیله کوزومک اوکنه کلیور ، صوکرا اونی دمیکی خسته رنکده صاب صاری یره اوزانمش ، کوکسندن قانلر آقارق ، قانلی بر اوواده ، برقاج شهید آرقداشیله یالکز ، متروک کورو یورم .

باشی اوستنده بر قارغه سوروسی ، دونه دونه باغیر یور ... براز صوگرا او ، صووق روز کارک تاثیریه ، کوزلرینی آچیور ، امداد اومارق ، بلکه قورومش بوغازینی بر آز یومشاق ایچون صو دیلنه رک ، بلکه آقان قاننی دور دور تمق ایچون بر آرقداش آرایه رق آلرینی اوزاتیور ... شهیدلردن غیری کیمسه یوق .. او

اوراده ، یالکیز ، کیسه سز ، متروک ، اوله جک ، اویله می ؟ .. قورقچ خیالمدن
قورتولمق ایچون کوزلریمی فیلاته جق قدر شدله آچدم .
ایشته بو اونودولماز آجیلرله تام آلتی کون قیوراندقبدن سوکره نهایت
استانبوله کله بیلدک .

بروسه . نپسان ۱۳۲۹ مستثنی :

سیرم یک

اسکی اثرلریمیز

جاحظک ، رساله فی فضائل الاتراک ، ی .

جامعظک ترجمه هاله ر ، رساله فی فضائل الاتراک ، ر ، رار مختصر معلومات

لقبيله تشهر ایتمش اولان ادیب و متکلم نامدار (جاحظ) ک اسمی (ابو عثمان عمرو
بن بحر بن محبوب الکنتانی البصری) در . نسبتندن آ کلاشیلدینی وجه اوزره نصرمدی
اولوب یته اوراده (۲۵۵) تاریخ هجریسنده وفات ایلشدور .

صوفی خسته لکی اثناسنده برزائینه (۹۶) سنه ک برمرض پیرنک بارکراتی چکمک
وجودنده کی بتون خسته لکلردن دها کوچ کله یکنی سوبلش اولسنه نظراً (مهدی)
خليفه نك ايلك سنه جلوسنده یعنی (۱۵۹) ده دنياه گلش اولدینی آ کلاشلمقدمه در .
خلفاء عباسیه نك ايكنجيسندن اعتباراً اون اوچنجی خليفه اولان (معتز بالله) زمانه
قدر معمر اولمش و معتزک سنه شهادتنده اوتحال ایلش اولان (جاحظ) بو خلفا ک اکثرینه
تقرب ايله مظاهر التفات اولشدور . حسن بیان ، طلاقت لسان ، وسعت وتنوع احاطه به
مالك ، ادیب ، نادره پرور ، مع هذا هزاره گو برذات ایدی .

(متوکل) ادبای وزرادن پدری (معتصم) و برادری (واثق) زمانلرنده کمال
رویت واقفدار ايله اجرای وزارت ایتمش اولان (ابن الزيات) ی قتل ایتدیکی وقت آره لرنده کی
قرابت ادبیه دن طولابی (جاحظ) ی دشمنی زنجیر بسند اوله رق حبس ایتمش ايسه ده
بالاخره سیبلی تخلیه ایدلشدور .

باطلاق کوزلی اولق حبسیله کندیسنه (جاحظ) و (حدیق) دینلشدور . موجب
شرف حقیقی اوله جق پک جوق اوصافه مالک اولدینی حالده یوزینه باقبلیه جق قدر
چیرکین ایدی .

(متوکل) . کندی جوجقلرینک تعلیم و تربیه لر ایچون توصیه اولنمش اولوب